

ע"פ 16984/02/15 - לואי כורד, אשרף שאוויש נגד מדינת ישראל, לשכה משפטית לאגף המכס ומע"מ

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 16984-02-15
ע"פ 5199-02-15

לפני כבוד השופט רפי כרמל, אב"ד
כבוד השופט כרמי מוסק
כבטד השופטת שירלי רנר

המערער
1. לואי כורד
ע"י ב"כ עוה"ד מאיה גלעדי-ג'ולסון
2. אשרף שאוויש
ע"י ב"כ עוה"ד עיסא מוחמדיה
נגד
המשיבה
מדינת ישראל לשכה משפטית לאגף המכס ומע"מ

פסק דין

1. מלכתחילה הונחו לפנינו שני ערעורים על פסק דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ד"ר א.גורדון) בת.פ. 2966/09 שהדין בהם אוחד. ערעורו של לואי כורד (ע"פ 5199-02-15) (להלן: "**מערער 1**") וערעורו של אשרף שאוויש (ע"פ 16984-02-15) (להלן: "**מערער 2**"). כפי שיובהר בהמשך, ערעורו של מערער 1 - נדחה. השניים הועמדו לדין במסגרת כתב אישום אחד בעבירות שונות לפי חוק ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן: "**החוק**"). לאחר ניהול משפט, הורשעו המערערים בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום, על ארבעת אישומיו. על המערער 1 הוטלו 32 חודשי מאסר, בניכוי 38 ימים בהם שהה במעצר; קנס בסך 180 אלף ₪ או 800 ימי מאסר תמורתו וכן שבעה חודשי מאסר על תנאי. על המערער השני הוטלו 20 חודשי מאסר; קנס בסך 110 אלף ₪ או 480 ימי מאסר תמורתו וכן חמישה חודשי מאסר על תנאי.

ערעורם של המערערים הופנה נגד הרשעתם ולחלופין נגד חומרת עונשם.

2. על פי המתואר בחלק הכללי של כתב האישום המתוקן, חברת ס.ר. הולילנד יבוא בע"מ (להלן: "**חברת ס.ר. הולילנד**") הינה חברה שנרשמה לצורך החוק בספטמבר 2007 בתחום מוצרי המזון. חברת א.מ.ש. להובלות בע"מ (להלן: "**חברת א.מ.ש.**") נרשמה לצורך החוק במרץ 2002 בתחום ההובלות. המערערים היו מנהלים הפעילים של החברות ס.ר. הולילנד וא.מ.ש. בתקופה הרלוונטית. כל האישומים עוסקים בחשבוניות מס, שנטען כי אינן משקפות

עסקה או התחייבות לבצע עסקה (להלן: "חשבוניות פיקטיביות" או "חשבוניות כוזבות").

3. באישום הראשון נטען, כי בסמוך לחודשים דצמבר 2007 - ינואר 2008, הוציאו המערערים 83 חשבוניות פיקטיביות של חברת ס.ר. הולילנד ל"מסגריית אלשורוק" בסך 9,525,646 ₪ לא כולל מע"מ אשר הסך הכולל בהן הוא 1,474,486 ₪ וכן 5 חשבוניות פיקטיביות של חברת ס.ר. הולילנד ל"אלג'וואד לחומרי בניין" בסך 1,709,316 ₪ לא כולל מע"מ אשר סך המס הכולל בהן הוא 229,388 ₪. המערערים לא היו זכאים להוציא חשבוניות מס, משום שלא ביצעו ולא התחייבו לבצע את העסקאות עם "מסגריית אלשורוק" ועם "אלג'וואד לחומרי בניין". לכן, יוחסו למערערים 88 עבירות לפי סעיף 117(א)(5) לחוק; וכן עבירה של פעולה במטרה להביא לכך שאחר יתחמק מתשלום מס בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 117(ב) ו-117(ב2)(3) לחוק.

4. באישום השני נטען, כי בסמוך לחודשים ספטמבר - נובמבר 2007, הוציאו המערערים 18 חשבוניות מס אוטונומיה מסוג "א" שהיו פיקטיביות, 15 חשבוניות על שם ס.ר. הולילנד ו-3 חשבוניות על שם א.מ.ש, אותן מסרו לאדם בשם עומר אן עבדין. סך המס הכולל בהן הוא 646,039 ₪. לכן, יוחסו למערערים 18 עבירות לפי סעיף 117(א)(5) לחוק; וכן עבירה של פעולה במטרה להביא לכך שאחר יתחמק מתשלום מס בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 117(ב) לחוק.

5. באישום השלישי נטען, כי בסמוך לחודשים ספטמבר 2007 - פברואר 2008, הוציאו המערערים 15 חשבוניות פיקטיביות של חברת א.מ.ש ל"עוסקים המורשים" - 5 חשבוניות ל"נשיונל אלקטריק" אשר סכום המס הכולל בהן הוא 17,328 ₪; 6 חשבוניות ל"דחפורי הבקעה" אשר סכום המס הכולל בהן הוא 63,469 ₪ ו-4 חשבוניות ל"אחים בדראן" אשר סכום המס הכולל בהן הוא 28,798 ₪. סך המס הכולל הוא 109,595 ₪. לכן, יוחסו למערערים 18 עבירות לפי סעיף 117 (א)(5) לחוק; וכן עבירה של פעולה במטרה להביא לכך שאחר יתחמק מתשלום מס בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 117(ב) לחוק.

6. באישום הרביעי נטען, כי בדו"חות התקופתיים של חברת א.מ.ש שהוגשו על ידי המערערים לשלטונות מע"מ לחודשים 7-8/07, 9-10/07 ניכר המערערים מס תשומות בסך 250,947 ש"ח על סמך חשבוניות פיקטיביות של החברות "מ.סמיר", "ב.ב. קורל אבני חן" ו"דיאמונד". לכן, יוחסה למערערים עבירה לפי סעיף 117 (ב)(5) לחוק.

הכרעת דינו של בית משפט קמא

7. בית המשפט קמא קבע, כי המערערים ביצעו את המיוחס להם, ולפיכך הרשיעם בכל העבירות המפורטות לעיל.

בית משפט קמא קבע, כי עדותו של המערער 1 בבית המשפט אינה ראויה לאמון, שכן דובר בעדות בלתי אחידה, שחלקים נכבדים ממנה הועלו לראשונה בבית המשפט הגם שהמערער שנחקר תשע פעמים לאורך תקופה של חודשים ארוכים. הסבריו היו מפותלים ולא סבירים. בנוסף, קבע בית משפט קמא כי יש לקבל את גרסאותיו של המערער 1 בהודעות שנגבו ממנו, ככל שהן נוגעות לאופייה הכוזב של פעילות הפצת החשבוניות שנוהלה בשם החברות "ס.ר." ו-"א.מ.ש.", שכן לעניין זה שמר המערער 1 על עקביות בכל תשע הודעותיו. יתר על כן, דבריו בנושא זה עולים בקנה

אחד עם מכלול הראיות לרבות גרסתו של המערער 2.

אשר למערער 2, קבע בית משפט קמא, כי ניסיונו לאורך חקירתו ובעדותו, להציג עצמו כצעיר שנוצל על ידי המערער 1 לשמש כמסווה לפעילות של הפצת חשבוניות כוזבות וכמי שלא ידע על טיבה האמיתי של פעילות מכירת החשבוניות, אינו אמין. גם בעניינו של אשרף קבע בית המשפט קמא, כי יש לקבל את דבריו ככל שהם נוגעים לטיב הפעילות הפלילית שבוצעה, אך לא ניתן לקבלם בנוגע לתיאור חלקו בפעילות זו ובכלל זה טענתו בדבר סיום חלקו בפעילות.

8. מסקנתו של בית משפט קמא, לפיה החלקים האמינים בגרסאותיהם של המערערים מעלים, כי החברות "ס.ר." ו"א.מ.ש" שימשו בידיהם ככסות לאופרציה של הפצת חשבוניות כוזבות נתמכה בראיות נוספות. כך מר מסעוד אסעד, מנהל החשבונות של "א.מ.ש." שטיפל בעריכת הדוחות עבור החברה, ציין כי המערערים לא ניהלו ספרים כנדרש, משום שמלבד חשבוניות לא ערכו כל תיעוד. מר אסעד התריע בפני אשרף שאינו יכול להמשיך בניהול החברה בצורה זו. פנייתו לא נענו.

החוקר הראשי בחקירה, אייל אלמקייס, העיד שלא נתפסה מערכת ספרים חוקית במשרדי החברות, כאשר המנהל הרשום (המערער 2) לא ידע היכן ספרי החשבונות, והחשבוניות שהוצאו ללקוחות אותרו בספרי האחרונים ולא בדוחות החברות.

בנוסף, עדותו של מנהל החשבונות של "ס.ר.", עלא אבו מיאלה, מוסיפה ומציגה סימני שאלה באשר לתקינות הפעילות. כך, אמירתו כי המערערים ביקשו ממנו לרשום שהחברה פועלת בתחום המזון. החברה אף רשומה בתחום זה במסמכי "מצב חשבון"; אמירתו כי מעולם לא ראה את החשבוניות שהוציאה "ס.ר." ל"אלשורוק" או חשבוניות כלל; מעדותו עלה גם כי בפועל לא ערך את דוחות החברה.

עוד הסתמך בית משפט קמא במסקנותיו על ראיות הנוגעות למהלכים הספציפיים של המערערים אל מול חברות הנזכרות בכתב האישום ומעידות, כי לא דובר בעסקאות אמת אלא בשימוש בחשבוניות כוזבות.

9. אשר לחלקו של כל אחד מהמערערים בעבירות וידיעתו עליהן, קבע בית משפט קמא כי מכלול הראיות מעלה כי המערערים פעלו יחדיו בהפצת החשבוניות הכוזבות ושימוש בהן בתקופה הרלוונטית. ככלל, מערער 1 שימש כ"איש שטח" בחזית הפעילות. הוא שעמד בקשר עם ה"לקוחות", מסר את החשבוניות הכוזבות עליהן חתם בשמו של מערער 2, קיבל מהם שיקים לצורך המהלך הסיבובי ומסר להם את המזומנים שהתקבלו לאחר הפירעון. מערער 2 התמקד בביצוע פעולות "מאחורי הקלעים" אשר היו מהותיות להצלחת העבירות כגון טיפול בפירעון שיקים, נכח במשרד מרוהט לאורך היום במטרה ליצור מצג שווא של חברות עסקיות לגיטימיות, עמד בקשר עם מנהלי החשבונות וסיפק להם נתונים ועוד. בהקשר זה הוסיף בית משפט קמא ואמר, כי שני המערערים עסקו, בחסות החברות "ס.ר." ו"א.מ.ש." בהפצת חשבוניות כוזבות. שניהם היו שותפים מלאים לפעילות זו. עם זאת, מחלקו המרכזי של מערער 1 בקשר מול ה"לקוחות" וכן בפעולות נוספות שביצע, כמו גם שלאורך רוב הפעילות והסוואה זהותו מעיני הרשויות דרך שימוש בשמותיהם של אחרים, ניתן להצביע על מעורבות מוגברת שלו בהשוואה למערער 2.

10. במסגרת גזר הדין שקל בית משפט קמא את נסיבות המקרה שלפניו, ובכלל זה עמד על חומרת העבירות בהן

הורשעו המערערים, היקפן ותוצאותיהן. בית משפט קמא הדגיש כי במנעד עבירות המס, העבירות בהן הורשעו המערערים הן חמורות. מדובר בפעילות מתוכננת, שיטתיות ומורכבת במטרה לאפשר לאחרים להתחמק ממס דרך אספקת חשבונות פיקטיביות ותוך רווח למערערים מן העמלות המתקבלות.

11. עוד קבע בית משפט קמא, כי "מאפיינים אלה של העבירות מחייבים מענה עונשי קפדני, בהתאם לעקרון ההלימה. יש בהם אף ללמד על דרגה ניכרת של אשם, לשני הנאשמים. כל אחד מהם מילא, במודע, ובמכוון, תפקיד מרכזי ומשמעותי בהתנהלות העבריינית, מתוך בצע כסף. הדבר מבסס את אחריותו של כל נאשם לעבירות שבוצעו". ועם זאת, קבע בית משפט קמא, כי יש מקום להבחנה בין שני המערערים, שכן מעורבותו של המערער 1 באופרציה הפלילית דומיננטית יותר מזו של שותפו, בהתאם דרגת אשמתו.

12. בקביעת העונש בתוך המתחם התחשב בית משפט קמא בזמן הרב שחלף מאז בוצעו העבירות, נסיבותיהם האישיות של המערערים ואף העובדה שגורמים אחרים (עבדאללה חמדן וסמי סלטי) לא הועמדו לדין על אף מעורבותם בפרשה.

13. בנוסף, בית משפט קמא נתן דעתו לעובדה שלשני המערערים רישום פלילי מהשנים 2004-2006. הרשעות קודמות הן אלמנט לחומרה. ועם זאת, העובדה שמאז ביצוע העבירות מושא הליך זה ולאורך השנים שחלפו לא ביצעו המערערים עבירות, הדבר יזקק לזכותם. עבור המערער 2 מדובר במאסר ראשון, נתון שגם נזקק לזכותו של המערער 2.

14. בסופו של יום גזר בית המשפט על המערערים עונשי-מאסר וקנסות, כמפורט ברישא.

המערער 1

המערער 1 לא התייצב לדיונים שנקבעו במסגרת הערעור ביום 26.4.15 וביום 3.5.15, ואף לא הגיש נימוקי ערעור. לפיכך, ערעורו של המערער 1 נדחה, בהתאם להחלטה מיום 3.5.15.

המערער 2

15. לטענת המערער 2, שגה בית משפט קמא משהרשיע את המערער 2 בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. המשיבה לא הוכיחה את אשמתו, מעבר לכל ספק סביר כנדרש בדין. המערער נפל קורבן למעשה עוקץ ורמאות מתוחכם ביותר של המערער 1- אדם רב פעלים, בעל ניסיון עשיר בתחום העסקי בכלל ובניהול חברות בפרט. לטענתו, משהתברר לו כי המערער 1 מנצל את החברות לביצוע פעולות לא חוקיות כלפי רשויות המס פעל המערער 2 לניתוק כל קשר בינו לבין החברות ובחקירתו בפני רשויות המס מסר את כל המידע ברשותו אודות פעילותו של המערער 1.

16. עוד טוען המערער 2, כי שגה בית המשפט קמא כשהתעלם מעדותו של עד התביעה פארס ג'ית. האחרון העיד בפני בית משפט קמא כי המערער 1 ביקש ממנו לרשום את חברת ס.ר. הולילנד על שמו, מסר לו כי פעילות החברה הנה חוקית וכי היא מוכרת דברי מזון. בהמשך חקירתו, העיד פארס ג'ית כי המערער 1 לקח את תעודת הזהות שלו

ממנו ורשם את החברות על שמו. בגין רישום החברה על שמו הוא קיבל מהמערער 1 5,000 ₪. הוא אף העיד כי את המערער 2 פגש לראשונה רק לאחר החקירה.

17. בנוסף, טוען המערער 2 כי מצבו אינו שונה ממצבו של פארס ג'ית וכי התנהלות המשיבה נגועה באפליה מובהקת ובאכיפה בררנית.

18. זאת ועוד, שגה בית משפט קמא אשר הרשיע את המערער 2 באישום הראשון המתייחס לחברת מסגריית אלשרוק וחברת אלגואד, על אף שלא הובאה ולו בדל ראיה המוכיחה קשר ישיר או עקיף של המערער 2 לחברות.

19. מוסיף המערער 2 וטוען, כי בית משפט קמא התעלם משורה של ראיות ועדויות, אשר תומכים בגרסתו של המערער 2 או לפחות מעלים ספק ביחס למעורבותו. מנהל החברה אלשרוק וואיל אלמדיגם העיד מפורשות שלא הכיר את המערער 2 ושכל ההתנהלות הייתה רק מול המערער 1. אף בית משפט קמא לא ציין בהכרעת הדין ולו ראיה אחת הקושרת את המערער 2 למעשה המערער מול מסגריית אלשרוק ומנהליה. לא הובאה ולו חשבונית אחת חתומה על ידי המערער 2 ולא הובא ולו צ'ק אחד שניתן לס.ר. הולילנד על ידי מסגריית אלשרוק ואשר הייתה למערער נגיעה ישירה או עקיפה אליו על דרך של הסבה, פירעון וכדומה.

20. כך גם שגה בית משפט קמא שייחס חשיבות ראייתית מכרעת להימצאותו של המערער 2 במשרדי חברת ס.ר. הולילנד ומצא שהיה בכך כדי לתרום ליצירת מצג שווא. עוד שגה בית משפט קמא בקובעו, כי נעשו פעולות על ידי שני המערערים בהוצאת החשבוניות למסגריית אלשרוק. עיון במסמך שהוצג לבית משפט קמא מעלה כי המערער 1 אחראי לכל החשבוניות שהוצאו בחברת ס.ר. הולילנד. עם זאת בית משפט קמא ראה בכך "חיזוק לניסיונות שנעשה לחלץ את המערער 2" מאחריות לחשבוניות שהוצאו. לטענת המערער 2, ממצא עובדתי זה נעדר כל ביסוס ראייתי.

21. עוד טוען המערער 2, כי שגה בית משפט קמא, שהסתמך על עדויות מנהלי החשבוניות עלאא אבו מילאה ומסעוד אסעד לצורך הרשעת המערער 2 והוכחת מעורבותו בניהול החברות. בכל הקשור לעלאא אבו מילאה, המערער 2 טוען כי מדובר בעדות בעייתית, שכן הוא היה מעורב מול המערער 1 אף בענייני חברת דיאמנוד. כמו כן, במהלך חקירתו הוא פנה לחוקר בבקשה לשנות את גרסתו לאחר שכבר נגבתה. מכל מקום, שני מנהלי החשבוניות ניסו להרחיק עצמם מכל אחריות לפעילות החברות. יתר על כן, עדותם לא הייתה קשורה לחברת מסגריית אלשרוק ולא הייתה יכולה להוסיף דבר ביחס למעורבות המערער 2 בחשבוניות שהוצאו עבורה.

22. גם ביחס לחברת אלג'ואד לא הובאה כל ראיה הקושרת את המערער 2 לפעילות של הוצאת חשבוניות פיקטיביות עבורה מטעם חברת ס.ר. הולילנד. בית משפט קמא שגה שהתעלם מעדותו של חסן אלשיך, הבעלים של חברת אלגואד, אשר העיד כי קיבל את החשבוניות מהמערער 1, אשר הציג עצמו כבעלי החברה ואף חתם על החשבוניות.

23. באשר לאישום השני, חשבוניות האוטונומיה- המשיבה לא הביאה לעדות את המערערים, שעל פי הנטען, קיבלו לידיהם את החשבוניות ולא ניתן היה לזהות במסמכים שהוגשו את זהותם של העוסקים ואת מהות העסקה בגינה הוצאו

החשבוניות. מנגד, המערער 1 הודה כי מסר את החשבוניות או את חלקן לאדם בשם שאדי אבו עביד והחשבוניות אף הוגשו לבית משפט.

24. גם באשר לאישום השלישי טוען המערער 2, כי המשיבה לא הוכיחה את אשמתו, מעבר לכל ספק סביר. עבדאללה חמדאן הבעלים של חברת דחפורי הבקעה העיד כי המערער 1 הוא זה שמילא את החשבוניות. כמו כן, העיד כי אמנם פגש את המערער 2 במשרד של המערער 1 אך לא היה ביניהם קשר כלשהו.

25. המערער 2 טוען כי גם לגבי החלק המתייחס לחברת האחים בדראן המופיעים באישום זה לא הוצגה ראיה הקושרת אותו להוצאת החשבוניות עבור חברה זו. גם בעניין זה, העיד הבעלים של החברה, מוסטפא בדראן, כי אינו מכיר את המערער 2.

26. בעניין נשיונאל אלרקטריק, טוען המערער כי לא הוכחה אשמתו. בית משפט קמא הסתמך על עדותו של בעלי נשיונאל, האני סלטי, למרות שעדותו הייתה בלתי אמינה, שכן אף לטענת המשיבה הוא היה מעורב בקבלת חשבוניות פיקטיביות וביצע עבירות פליליות חמורות.

27. לטענת המערער 2, המשיבה לא הוכיחה את אשמתו, מעבר לכל ספק סביר גם ביחס לאישום הרביעי. לטענתו, המערער 2 שימש באופן פורמלי כמנהל החברות במשך תקופה קצרה, אולם הראיות מלמדות כי המערער 1 שלט בחברות וקבע את כל הקשור לחברות.

28. המערער 2 מערער אף כנגד גזר הדין. לטענתו, רכיב המאסר בפועל הנו מכביד ולא מידתי. כמו כן, מתחם העונש שקבע בית משפט קמא הנו מחמיר ביותר בפרט לאור הקביעה כי יש מקום להבחנה בין המערער 2 לבין המערער 1. מהראיות שהובאו בפני בית המשפט קמא עולה כי הייתה השפעה מכרעת למערער 1 בביצוע העבירות אשר היה בעל ניסיון עסקי עשיר.

29. בנוסף, שגה בית משפט קמא משלא הורה על הזמנת תסקיר שירות מבחן בעניינו של המערער 2. המערער ביצע את העבירות בהיותו אדם צעיר, דל אמצעים ובמצב משפחתי ואישי קשה ומאז ביצוע העבירות חלף זמן ניכר. בנוסף, למערער 2 הרשעה אחת ישנה בלבד.

30. עוד טוען המערער 2, כי על בית משפט קמא היה ליתן משקל גבוה יותר לעובדה כי חלק מהנזק שנגרם לקופת המדינה כתוצאה מביצוע העבירות תוקן בסופו של יום.

31. מנגד, טוענת המשיבה, כי הכרעת דינו של בית המשפט קמא מפורטת ומבוססת. לפי קביעות בית משפט קמא, תפקידו של המערער 2, בכל הנוגע לאישום הראשון, אינו תפקיד עורפי גרידא. המערער 2 מילא תפקיד פעיל. הוא פרע שיקים, התנהל מול לקוחות, חתם על חשבוניות, חתם על ייפוי כוח למערער 1.

32. לגבי האישום השני, טוענת המשיבה, כי המערער 2 הודה כי חתם על חשבוניות ריקות ומבלי לראות את

הסחורה בתמורה לחשבוניות. לגבי האישום השלישי- המערער 2 פרע שיקים שיצאו מהלקוחות האחים ברדיאן ונשינול אלקטריק ולגבי אישום רביעי- שני מנהלי החשבונות העידו כי המערער 2 היה פעיל מולם. אף המערער 2 העיד כי ראה פנקסי חשבוניות של שתיים מתוך שלוש החברות שקוזזו אצל המערער 1.

33. אשר לעונש שהושת על המערער 2, טוענת המשיבה, כי מדובר בעבירות מס חמורות. בית משפט קמא עשה אבחנה בעת קביעת מתחמים שונים לגבי שני הנאשמים. בתוך המתחם בית המשפט הטיל על המערער 2 עונש ברף התחתון של המתחם. לגבי הקנס, בית המשפט קמא התחשב בנסיבותיו האישיות של המערער 2 ופרס את התשלומים לשנים ארוכות.

דין

34. לאחר שעיינו במכלול החומר שלפנינו ושמענו את טענות ב"כ הצדדים, מסקנתנו היא שדין הערעור להידחות. קביעותיו, ממצאיו ומסקנותיו של בית משפט קמא מעוגנים היטב בתשתית הראייתית שהניחה המשיבה בפני בית משפט קמא, ומבוססים על אדני הדין, ההיגיון והשכל הישר.

35. בא כוח המערער 2 טוען, כאמור, כי בית המשפט קמא לא ציין בהכרעת דינו ולו ראייה אחת הקושרת את המערער 2 למעשי המערער 1 ולמסגריית אלשורק ומנהליה. טענה זו אינה עולה בקנה אחד עם הכרעת דינו של בית משפט קמא. בית המשפט קבע בהכרעת הדין, כי מחומר הראיות עולה באופן חד משמעי "אופרציה משותפת של הפצת חשבוניות כוזבות ללא פעילות לגיטימית, לאורך תקופה קצרה יחסית, ותוך שכל אחד מהנאשמים מבצע משימות שונות וחיוניות להצלחת העבירות". התנהלות זו קושרת הן את המערער 1 והן את המערער 2 למסירת החשבוניות ל"לקוחות", בין אם המערער 1 התנהל מול ה"לקוחות" ובין אם המערער 2 התנהל מול ה"לקוחות". לפיכך, עדותו של ואיל אלמדיגם כי לא הכיר את המערער 2 וכי מבחינתו המערער 1 המנהל היחיד של ס.ר. הולילנד אינה מועילה כלל וכלל למערער 2. כך גם באשר לטענה כי במשך תקופת הוצאת החשבוניות למסגריית אלשורק לא התקיימו פגישות במשרדי חברת ס.ר. הולילנד. יתרה מכך, בית המשפט קמא קבע, כי אין לקבל את גרסאותיהם של מנהלי מסגריית אלשורק- האחים ואיל וחאלד אלמדיגם, אשר סותרות זו את זו ואת מכלול חומר הראיות. זאת ועוד, מדובר בהפצת חשבוניות פיקטיביות על ידי חברות שכל קיומן כעולה מהכרעת הדין היה לתכלית זו, כאשר הנאשם 2 נטל חלק פעיל בניהולן. בנוסף, בית משפט קמא ציין כי קיימות ראיות הקושרות את המערער 2 למעשים נשוא האישומים, לרבות אישום 1, זאת לצד התמונה הכוללת, והוא מפנה לחשבוניות ספציות בהקשר זה (ר' סעיף 55 להכרעת הדין).

36. בא כוח המערער 2 טוען, כי המערער 2 חתם על יפוי כוח בסמוך לסיום פעילותו של המערער 2 כמנהל רשום של החברות ולאחר שגילה את מהות הפעילות שמערער 1 מבצע. המערער 2 אף העיד בחקירתו ולאחר מכן בבית המשפט כי יפוי כוח זה הוצג בפניו ככזה שנענה לדרישתו לפטור אותו מכל אחריות למה שעשה המערער 1 בחברות, ללא ידיעתו. אלא מאי- מהראיות עולה כי המערער 2 הסכים לרשום את החברה על שמו על אף שידע על הבעיות של המערער 1 עם רשויות המס. בכל מקרה, מהראיות עולה כי המערער 2 המשיך לפעול במסגרת הפעילות לאחר המועד בו טען כי פרש ממנה, תוך שיתוף פעולה מלא עם המערער 1.

למותר לציין, כי המערער 2 לא יכול להיאחז בטענה כי לא ידע על הוצאת החשבוניות, שעה שחתם לטובת המערער

1 על ייפוי כוח המאפשר לו לפעול בשמו ועת ידע כי החברות פיקטיביות. בית המשפט קמא, קבע כי המערער 2 תרם את זהותו ושמו, בצורה מודעת, להסוואת מעורבותו של המערער 1 בפעילות.

37. בא כוח המערער 2 מלין על כך שבית המשפט קמא קבע כי נעשו פעולות על ידי המערערים להסוואת מעורבותו של המערער 2 בהוצאת החשבוניות למסגריית "אלשרוק", למרות שטענה זו לא נשמעה על ידי מי מהעדים בתיק ולא על ידי המערער 1 ולא נתמכה בשום מסמך. עם זאת, בית המשפט קמא קבע כי מבחינת גרסאות הנאשמים, מנהלי החשבוניות ופארס ג'ית, ברי כי מדובר בניסיון נוסף לגונן על המערער 2 באמצעים כוזבים.

38. בנוגע לאישומים 2-4, אמירותיו של המערער 2 אודות טיבה של הפעילות שבוצעה בחסות החברות "ס.ר." ו"א.מ.ש.", ואשר התמקדה בהפצת חשבוניות כוזבות, מתיישבות עם מכלול הראיות ועם דבריו של המערער 1 בעניין זה. כמו כן, בית המשפט קמא קבע כי לו דובר בפעילות אמת של "א.מ.ש." מול החברות ששמן מתנוסס על החשבוניות בהן עשתה "א.מ.ש." שימוש, סביר היה כי פעילות זו תותיר אחריה זכר. העדרן המוחלט של אינדיקציות שיצביעו על פעילות אמת של "א.מ.ש." עבור אותן חברות מדברת בעד עצמה.

39. בנוסף, הפעילות המשותפת של המערערים נלמדת גם מדבריהם של שני מנהלי החשבוניות. אלה מסרו שפעלו מול שני המערערים כאחד. מסעוד אסעד, שטיפל בחברת "א.מ.ש.", סיפר שעבד מול המערערים, ונתן לשניהם הנחיות לגבי ניהול ספר ההזמנות, תעודות משלוח, חוזים וביצוע תשלום מעל 20,000 ₪ רק באמצעות שיק. בשניהם ראה נציגי "א.מ.ש." ושותפים זה של זה. יתרה מכך, מר אסעד ציין כי התריע בפני המערער 2 שאינו יכול להמשיך בניהול החברה בצורה זו, ונענה כי "יהיה בסדר". בדומה, גם מנהל החשבוניות של חברת "ס.ר.", עלא אבו מיאלה, העיד שעבד מול שני המערערים. עוד עלה מעדותם של מנהלי החשבוניות, כי המערער 2 לא טען מעולם שהולך שולל בידי המערער 1, ולמעשה התנהל בפניהם כבעל שליטה בפעילות. בית המשפט קמא קבע, כי יש בעדותם כדי לשפוך אור על שליטתו של המערער 2 בפעילות ואלה סותרות את טענתו אודות תמימותו, ניצולו וחוסר מודעותו למתרחש.

40. סוף דבר, אין מקום להתערב בקביעת בית משפט קמא שהמערער 2 היה שותף מלא בביצוע העבירות שיוחסו לו.

ומכאן לערעור נגד חומרת העונש.

41. לא מצאנו להתערב גם בעונש שהוטל על המערער 2. במעשי המערערים טמונה חומרה יתרה, שכן בניגוד למקרים שבהם במסגרת פעילות עסקית לגיטימית חוטא אדם ועובר על דיני המיסים, המערערים ניהלו במודע מערכת שכולה פיקטיבית. הצורך בהחמרה בעבירות הנדונות נובע מקלות ביצוען, מהקושי בחשיפתן ובאיתור מבצעהן, וכן מהנזק הכלכלי החמור שנגרם למדינה בכלל ולמערך המיסים ולאוצר המדינה בפרט.

יפים לענייננו הדברים שנאמרו דברי כב' השופט ס' ג'ובראן ברע"פ 3137/04 חג'ג' נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], מיום 18.4.04):

"...מעבר לנדרש יוער, כי כאשר עסקינן בעברייני מס, אשר תקוותם היא להפיק רווח כספי, חשוב להטיל לצד הקנס, גם עונש של מאסר

בפועל למען ידע העברין שאין החוטא יוצא נשכר. בעניין זה יפים הדברים אשר אמר כב' הנשיא ברק בע"פ 624/80 חב' וייס ארנסט בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(3) 211, עמ' 217-218:

"בהטלת עונשי מאסר אלה מביעה החברה המאורגנת את סלידתה מהתנהגותם העבריינית של מעלימי המס, ומטביעה עליהם אות קלון. ידעו נא עברייני הצווארון הלבן כי "צווארוננו של עושה העבירה הזו אינו "לבן" והריהו כצווארוננו של כל פורץ ושודד שהאחד שודד את קופתה של המדינה והאחד שודד את קופתו של הפרט"... ידעו נא אנשי המסחר, המלאכה והתעשיה, אנשי מקצועות חופשיים וכיוצא בהם, כי אנו מתייחסים בחומרה יתירה למעלימי המס..."

42. כן נפסק, כי בעבירות כלכליות- בכלל, ובעבירות מס- בפרט, גובר משקלו של האינטרס הציבורי שבהחמרה בענישה על פני הנסיבות האישיות של הנאשם (ראו: רע"פ 2891/05 **ציון יעקב נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (ניתן ביום 20.4.05)). עוד מורה הפסיקה, כי שיקולי הענישה האמורים יטו את הכף, בדרך כלל, להטלת מאסר בפועל של ממש לתקופה ממושכת, אף אם מדובר בנאשמים נעדרי הרשעות קודמות ובמי שתפקודם הנו נורמטיבי בדרך כלל (ראו: רע"פ 254/06 **רומל קעדאן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (ניתן ביום 20.06.06)).

43. בית משפט קמא איזן בצורה הולמת וראויה בין מכלול הנסיבות לחומרה, לבין נסיבותיו האישיות של המערער 2. בקציבת משך המאסר ושיעור הקנס אף איזן בית משפט קמא בין מדרג החומרה במעשיו של כל אחד מהשניים.

44. על יסוד האמור לעיל, הערעור נדחה על שני חלקיו.

ניתן היום, כ"ז תמוז תשע"ה, 14 יולי 2015, במעמד ב"כ המערער, המערער וב"כ המשיבה.

שירלי רנר, שופטת

כרמי מוסק, שופט

רפי כרמל, שופט